

UZASADNIENIE

S. K. został skazany:

I) wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 2 grudnia 2009 roku w sprawie VIII K 534/09 za przestępstwo z art. 62 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 20 czerwca 2009 roku na karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych po 25 złotych ;

II) wyrokiem Sądu Rejonowego w Pabianicach z dnia 11 października 2010 roku w sprawie II K 1038/10 za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i cztery przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 16 października 2009 roku na kary po 10 miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, której to kary wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 20 września 2011 roku i karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 25 złotych, karę pozbawienia wolności skazany wykonał;

III) wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 16 grudnia 2010 roku w sprawie V K 1586/10 za przestępstwo z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. popełnione w dniu 19 lipca 2010 roku na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, której to kary wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 11 października 2011 roku , karę pozbawienia wolności skazany wykonał;

IV) wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 19 kwietnia 2012 roku w sprawie VI K 113/12 za przestępstwo z art. 222 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 2 października 2011 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. popełnione w dniu 8 września 2011 roku na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby i karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych po 10 złotych, karę pozbawienia wolności skazany będzie wykonywał od dnia 21 marca 2030r. do dnia 10 maja 2031r.

Następnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 20 sierpnia 2012 roku (prawomocnym od dnia 28 sierpnia 2012 roku) w sprawie VI K 1094/12 Sąd połączył kary grzywny orzeczone wyrokami wydanymi w sprawie VIII K 534/09 oraz II K 1038/10 i wymierzył karę łączną 110 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

Nadto S. K. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 25 marca 2015 roku (prawomocny od 10 listopada 2015 roku) w sprawie sygn. akt VI K 295/14 za:

- czyn z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. popełniony w dniu 23 czerwca 2013 roku na karę 12 lat pozbawienia wolności, Sąd orzekł także zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na zawsze,

- czyn z art. 178a § 4 k.k. popełniony w dniu 23 czerwca 2013 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, 4 lata zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym ,

- czyn z art. 224 § 2 k.k. i art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 23 czerwca 2013 roku na karę jednego roku pozbawienia wolności ,

- czyn z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 23 czerwca 2013 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, Sąd orzekł także obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 464,82 na rzecz K. w Ł. ,

- czyn z art. 289 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 23 czerwca 2013 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd połączył wymierzone jednostkowe kary pozbawienia wolności oraz orzeczone zakazy prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym i wymierzył karę łączną 14 lat pozbawienia wolności oraz łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na zawsze, karę łączną pozbawienia wolności skazany wykona od dnia 24 marca 2016r. do dnia 21 marca 2030r.

Zaskarżonym wyrokiem łącznym z dnia 21 grudnia 2017 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt VI K 412/17, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi:

1. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami wydanymi w sprawach Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi - VI K 113/12 oraz Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi - VI K 295/14 i w ich miejsce wymierzył karę łączną 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 577 k.k. zaliczył skazanemu S. K. na poczet orzeczonej w pkt 1 kary pozbawienia wolności okres od 24 marca 2016 roku do 21 grudnia 2017 roku oraz czas od 2 października 2011 roku do 3 października 2011 roku,
3. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 88 k.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. połączył zakazy prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym orzeczone wyżej wymienionymi wyrokami i w ich miejsce orzekł wobec S. K. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym dożywotnio;
4. uznał wyroki wydane w sprawach VI K 113/12 i VI K 295/14 w zakresie wymierzonej niniejszym wyrokiem w pkt 1 kary pozbawienia wolności oraz orzeczonego w pkt 3 środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów za objęte wyrokiem łącznym, a za podlegające odrębnemu wykonaniu w pozostałym zakresie;
5. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w pozostałym zakresie;
6. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. H. K. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu i 60/100) złotych wraz z podatkiem VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;
7. zwolnił skazanego od kosztów sądowych i ustalił, że wydatki postępowania ponosi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku łącznego wniósł skazany S. K. zaskarżając wyrok w całości na swoją korzyść. W uzasadnieniu środka odwoławczego skazany S. K. podniósł, iż Sąd wydając wyrok łączny nie zastosował zasady pełnej absorpcji, o co skazany wnosił. S. K. zarzucił także naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 90 § 2 k.k. podnosząc, iż wymiar łącznego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym nie powinien przekraczać 20 lat. Ponadto skazany podniósł, że kara orzeczona za czyn z art. 288 § 1 k.k., w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności, w wyroku wydanym w sprawie VI K 295/14 powinna ulec kontrawencjonalizacji, gdyż czyn ten stanowi obecnie wykroczenie. Podniósł również, że ukończył program psychokorekcyjny dla sprawców przestępstw z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., art. 178a § 1 i 4 k.k. oraz, że jego zachowanie w jednostce penitencjarnej uległo diametralnej zmianie, a resocjalizacja przebiega pomyślnie.

Apelację od tegoż wyroku łącznego wniósł także obrońca skazanego zaskarżając przedmiotowy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze pozbawienia wolności i na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 1 i 4 k.p.k. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

- obrażę art. 2a § 1 k.w. poprzez niedokonanie przez Sąd zmiany czynu opisanego w pkt VI wyroku z dnia 25 marca 2015 roku zakwalifikowanego jako przestępstwo z art. 288 § 1 k.k., za który to czyn wymierzono skazanemu 10 miesięcy pozbawienia wolności stanowiłoby obecnie wykroczenie opisane w art. 119 § 1 k.w. i w tym zakresie Sąd z urzędu powinien dokonać zmiany orzeczonej tym wyrokiem kary pozbawienia wolności na karę aresztu,
- niewspółmierność kary orzeczonej wobec skazanego bez uwzględnienia okoliczności przemawiających za orzeczeniem łagodniejszego wyroku.

W konkluzji obrońca skazanego S. K., na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 § 2 k.p.k., wniósł o zmianę wyroku poprzez orzeczenie znacznie łagodniejszej kary oraz uwzględnienie, iż czyn z pkt VI wyroku z art. 288 § 1 k.k. stanowi wykroczenie.

W uzasadnieniu środka odwoławczego obrońca podniósł, iż w dniu 21 marca wszedł w życie przepis art. 2a k.w., który stanowi, iż jeżeli według nowej ustawy czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym za przestępstwo na karę pozbawienia wolności stanowi wykroczenie, orzeczona kara podlegająca wykonaniu ulega zamianie na karę aresztu. Obrońca wskazał, iż w bieżącym roku minimalne wynagrodzenie wynosi 2100 złotych, w związku z czym, czyn odnośnie którego wartość nie przekracza 525 złotych, byłby zakwalifikowany jako wykroczenie. W przypadku skazanego wartość mienia wynosiła 462,82 złotych i, z uwagi na powyższe, wyrok w tym zakresie powinien podlegać zmianie. Ponadto obrońca podniósł, że Sąd I instancji nie wziął pod uwagę wszystkich okoliczności mających wpływ na wymiar kary, w tym m.in.: pozytywnej opinii o skazanym, faktu nagradzania podczas odbywania izolacyjnej kary i na skutek tego, wydał zbyt surowy wyrok.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Apelacja skazanego oraz obrońcy jest zasadna i w związku z tym konieczne było uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego. Sąd I instancji dopuścił się bowiem obrazy prawa materialnego, a mianowicie art. 2a § 1 i 4 k.w., który został wprowadzony art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 396), który wszedł w życie w dniu 21 marca 2015 roku. Zgodnie z treścią art. 2a § 1 jeżeli według nowej ustawy czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym za przestępstwo na karę pozbawienia wolności stanowi wykroczenie, orzeczona kara podlegająca wykonaniu ulega zamianie na karę aresztu w wysokości równej górnej granicy ustawowego zagrożenia za taki czyn (...), zaś § 4 stawowi, że jeżeli według nowej ustawy czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym na karę pozbawienia wolności za przestępstwo stanowi wykroczenie i kara ta była podstawą orzeczenia kary łącznej, kara łączna traci moc (...).

Przekładając to na niniejszą sprawę należy wskazać, że wyrokiem z dnia 25 marca 2015 roku wydanym w sprawie VI K 295/14 Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, w punkcie 6, uznał S. K. za winnego dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. (wartość uszkodzonego mienia- 464,82 złote) i wymierzył S. K. karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Następnie kara ta została objęta węzłem kary łącznej orzeczonej w wymiarze 14 lat pozbawienia wolności. Biorąc pod uwagę powyższe i fakt, że czyn z art. 288 § 1 k.k. jest tzw. czynem przepołowionym, a za jedyne kryterium rozróżnienia występku z art. 288 § 1 k.k. i wykroczenia z art. 124 § 1 k.w. przyjęto wartość szkody nie przekraczającej ¼ minimalnego wynagrodzenia za pracę należało stosownie do treści art. 47 § 9 k.w. ustalić minimalne wynagrodzenie za pracę określane na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005r. Nr 157, poz. 1314). Minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi – 2.100 złotych, a zatem czyn z art. 288 § 1 k.k. winien ulec konrawencjonalizacji. W chwili bowiem wydawania zaskarżonego wyroku łącznego czyn z art. 288 § 1 k.k. za który orzeczono skazanemu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności stanowił wykroczenie z art. 124 § 1 k.w., a orzeczona za ten czyn kara jednostkowa 10 miesięcy pozbawienia wolności nadal podlega wykonaniu. Objęta ona bowiem została węzłem kary łącznej, która została wymierzona wyrokiem w sprawie VI K 295/14, w wymiarze 14 lat pozbawienia wolności i jest wykonywana w okresie czasu od 24 marca 2016r do dnia 21 marca 2013 roku. Przy czym należy podnieść, że zgodnie z orzeczeniem SN orzeczenie kary łącznej nie pozbawia bytu prawnego kar jednostkowych (uchwała SN z 30.04.2014r. I KZP 3/14 LEX nr 1455133).

Zgodnie zaś z treścią art. 575 § 2 k.p.k. jeżeli choćby jeden z wyroków stanowiących podstawę wyroku łącznego ulega uchyleniu lub zmianie, wyrok łączny traci moc, a sąd w miarę potrzeby wydaje nowy wyrok łączny. Powołany przepis nie różnicuje przyczyn uchylenia bądź zmiany wyroku, który jest podstawą wyroku łącznego, a zatem zmiana ta może wynikać również z ustawowego przeniesienia czynu dotychczas przestępnego do kategorii wykroczeń. Tym samym właśnie w treści art. 575 § 2 k.p.k. znajduje potwierdzenie fakt, że konrawencjonalizacja połączona z obowiązkiem zamiany kary orzeczonej za przestępstwo na karę przewidzianą za wykroczenie, jako skutkująca modyfikacją wyroku

jednostkowego , powoduje utratę mocy przez wyrok łączny , a tym samym rozwiązanie orzeczonej nim kary łącznej- także kary łącznej orzeczonej wyrokiem rozstrzygającym o karach jednostkowych.

Sąd odwoławczy wziął pod uwagę fakt , że zgodnie z treścią art. 2a § 5 k.w. stosowanie kontrawencjonalizacji jest dopuszczalne wtedy, gdy nie prowadzi do pogorszenia sytuacji skazanego , tj. gdy nie powoduje dla niego skutki prawne mniej korzystne niż stosowanie ustawy obowiązującej poprzednio .

Otóż wyrokiem wydanym w sprawie VI K 295/14 wymierzono skazanemu za poszczególne czyny jednostkowe kary pozbawienia wolności: 12 lat, 1 roku i 6 miesięcy , 1 roku , 10 miesięcy , 10 miesięcy i karę łączną 14 lat pozbawienia wolności . Po kontrawencjonalizacji połączeniu podlegać będą następujące kary pozbawienia wolności : 12 lat, 1 roku i 6 miesięcy , 1 roku, 10 miesięcy – przy czym na skutek kontrawencjonalizacji przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. przeszłoby do kategorii wykroczenia z możliwością orzeczenia kary 30 dni aresztu . Z tego wynika , że kara łączna orzeczona po kontrawencjonalizacji będzie oscylować w granicach od 12 lat pozbawienia wolności do 15 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności (plus 30 dni aresztu) , zaś przed kontrawencjonalizacją oscylowała w graniach od 12 lat do 16 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności . To z kolei wskazuje , że zastosowanie kontrawencjonalizacji nie pogorszy sytuacji skazanego .

W tym miejscu należy także podnieść , że zmiana wyroku jednostkowego, o którym mowa w art. 575 § 2 k.p.k. w zakresie orzeczonej nim kary , wchodzącej w skład kary łącznej, może być dokonana jedynie przez sąd pierwszej instancji , który wydał prawomocny wyrok skazujący za przestępstwo na karę pozbawienia wolności w sytuacji , gdy czyn objęty tym wyrokiem stał się wykroczeniem . Kompetencja taka nie przysługuje natomiast sądowi orzekającemu w przedmiocie wydania wyroku łącznego , nawet wówczas , jeżeli wymierzona w ramach tego wyroku kara łączna obejmuje skazanie za czyn , co do którego ma zastosowanie kontrawencjonalizacja (postanowienie SN z 04.12.2014r. , III KO 46/14 , Lex nr 1551432) .

Reasumując , w niniejszej sprawie , najpierw konieczna jest kontrawencjonalizacja czynu przypisanego skazanemu w sprawie VI K 295/14 o występki z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 §1 k.k. , a następnie, zgodnie z treścią art. 568a § 2 k.p.k. , konieczne jest wymierzenie nowej kary łącznej w odniesieniu do kar jednostkowych wymierzonych w tym samym wyroku skazującym (chodzi o kary jednostkowe orzeczone w sprawie VI K 295/14) i właściwy do dokonania tych czynności jest sąd , który wydał wyrok skazujący. Następnie konieczne jest wydanie wyroku łącznego obejmującego karę łączną orzeczoną po objęciu węzłem kary łącznej pozostałych kar jednostkowych orzeczonych w sprawie VI K 295/14 i połączenie jej z karą łączną pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem wydanym w sprawie VI K 113/12.

Przy czym ponownie rozpoznając sprawę Sąd I instancji , z uwagi na to, że apelacja została wniesiona wyłącznie na korzyść skazanego , będzie mieć na uwadze zakaz reformationis in peius - art. 443 k.p.k. i art. 434 § 1 k.p.k.

W oparciu o art. 436 k.p.k. Sąd odwoławczy ograniczył rozpoznanie środka odwoławczego tylko do uchybienia odnośnie naruszenia prawa materialnego- art. 2a § 1 i 4 k.w. , gdyż rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby na obecnym etapie bezprzedmiotowe .

S. K. , na etapie postępowania odwoławczego , została udzielona pomoc prawna przez adwokata z urzędu . W związku z tym, w oparciu o § 17 ust. 5 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714) przyznano obrońcy z urzędu kwotę 147,60 złotych tytułem nieopłaconych w całości kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu w postępowaniu przed sądem drugiej instancji .